

PLAN DE IGUALDADE 2023/2024

CPR Plurilingüe Valle-Inclán 1

1. INTRODUCCIÓN
2. XUSTIFICACIÓN
3. NORMATIVA BÁSICA DE REFERENCIA
4. CARACTERÍSTICAS DO CENTRO
5. ACTUACIÓNS NO DESENVOLVEMENTO DO PLAN DE IGUALDADE NO CENTRO
6. OBXECTIVOS
7. CONTIDOS
8. METODOLOXÍA
9. ACTIVIDADES
10. RECURSOS MATERIAS
11. AVALIACIÓN

1.- INTRODUCCIÓN

Este Plan ofrece pautas para a promoción da igualdade de xénero, a coeducación e a prevención da violencia de xénero nos centros educativos, incorporando de forma integrada e transversal a perspectiva de xgénero en todas as actuación do centro. Establece medidas e actuacións concretas para continuar profundizando, dende unha perspectiva de xénero, nos Plans de centro, nos materiais e no currículo; na aprendizaxe, na formación e a implicación de toda a comunidade educativa; na promoción de accións de prevención da violencia de xénero e na propia estrutura do sistema educativo.

2.- XUSTIFICACIÓN

Na sociedade actual estanse a producir logros no referente á necesidade de avanzar ata a igualdade entre homes e mulleres. Non obstante, para facer efectivos estes avances non basta con unha política lexislativa, nin cunha sensibilización de forzas sociais o de un sector da sociedade. É preciso tamén un cambio no marco educativo onde, descartando antigos modelos xa caducos, é posible contribuir á construción dunhas novas identidades que permitan aos nenos e nenas e xóvenes unha doada identificación con elas.

Polo tanto, o principal obxectivo deste proxecto de coeducación, é cuestionar actitudes sexistas e fomentar espazos de convivencia en igualdade e equidade, que deben ir acompañados de actuacións preventivas e de aprendizaxe tendentes a unha convivencia en paz.

Se queremos formar dunha maneira integral ao noso alumnado, preparándoos para unha vida futura respetuosa, sen discriminacións por razón de xénero, a formación en igualdade é un tema de vital importancia no sistema educativo.

Trátase de que a través da educación se podan desenvolver todas as capacidades individuais con independencia do xénero.

A escola debe transmitir valores, normas e actitudes que favorezcan os comportamentos de respecto aos demais; sen que teñan cabida as actitudes agresivas, estereotipadas nin violentas.

3.- NORMATIVA BÁSICA DE REFERENCIA.

Para elaborar o presente Plan de Igualdade tívose en conta a seguinte normativa vixente:

DECRETO 130/2016, do 15 de setembro, polo que se establecen os requisitos e o procedemento para o recoñecemento e acreditación dos centros de información á muller de titularidade das entidades locais de Galicia, así como para a modificación e extinción do

Tema:
Igualdad

Corrección de erros do Decreto dos CIM

Corrección de erros do Decreto dos CIM

Tema:
Igualdad

Lei 30/2003, do 13 de outubro, sobre medidas para incorporar a valoración do impacto de xénero nas disposicións normativas que elabore o goberno

Tema:
Igualdad

Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes

Tema:
Igualdad

Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia

Tema:
Igualdad

Lei 5/2010, do 23 de xuño, pola que se establece e regula unha rede de apoio á muller embarazada

Tema:
Igualdad

Decreto legislativo 2/2015, 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade

Tema:
Igualdad

4.- CARACTERÍSTICAS DO CENTRO

Indicadores internos:

Perfil do Claustro:

17 profesoras e 6 profesores.

Cargos de responsabilidade:

Directora , xefe de estudos e secretaria.

Persoal de administración e servizos:

1 limpadora

Perfil do alumnado:

ETAPA	Nº NENOS	Nº NENAS
EI	12	22
EP	44	31
ESO	23	26
TOTAL	79	79

Indicadores externos:

As familias da zona son de clase media-baixa; temos un grupo importante do noso alumnado que procede de familias nas que traballa un so dos membros, xeralmente o pai, sendo as nais as encargadas da atención dos fillos e fillas e as que asisten con regularidade as citas de titoría. As comunicación ás familias fanse a través dunha app, no que apreciamos tamén una maior implicación das nais ao ser elas maioritariamente as que teñen descargada a aplicación.

5.- ACTUACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DO PLAN DE IGUALDADE NO CENTRO

5.1.- Realización de diagnóstico

- Diagnóstico xeral do centro en materia de coeducación.
- Diagnóstico sobre aspectos concretos (resultados académicos, uso de espazos e participación, liderazgo, relacións interpersonais, conflictividade e violencia, toma de decisións e autonomía persoal...).
- Utilización de matrices de análise de situación como a del seguinte exemplo.

MATRIZ PARA ANALIZAR A PRESENZA DA COEDUCACIÓN NO CENTRO			
Presencia de Indicadores	Si	Non	En proceso
Datos estruturais			
Están os obxectivos do Plan de Igualdade incluídos no Plan de Centro			
Está nomeada a persoa do Consello Escolar que impulse e leve a cabo o seguimento de medidas educativas que fomenten a igualdade real e efectiva entre homes e mulleres			
Linguaxe escrito			
Comunicados			
Cartelería do centro			
Documentos do centro			
Materiais e recursos			
Biblioteca			
Taboleiro específico de coeducación			
Presencia na web do centro			
Enlaces a recursos externos			
Sesións formativas / informativas para o Claustro			

Sesiões formativas / informativas para a comunidade educativa			
Outras actuacións e medidas			
Utilización igualitaria de espazos, recursos e tempos			
Realización de actividades deportivas e complementarias con perspectiva de xénero			

5.2.- Coordinación cos diferentes estamentos

5.2.1.- Departamento de orientación atendendo aos seguintes ítems:

- Plan de Acción Titorial con perspectiva de xénero
- Desenvolvemento personal e social
- Auto-coñecemento e identidade
- Relacións interpersonais e interaccións
- Estima e autoestima
- Educación emocional
- Educación afectivo-sexual
- Tratamento e intervención en casos de acoso e violencia de xénero
- Mediación en resolución de conflitos
- Liderazgo
- Autonomía personal

5.2.2.- Coordinación pedagóxica e equipos docentes:

- Existen estruturas facilitadoras de elaboración de propostas e recursos
- Revisión dos libros de texto e materiais escolares
- Existen materiais e recursos para o profesorado
- Na planificación e coordinación de actividades complementarias e extraescolares relacionadas coas conmemoracións anuais e celebracións: 25 N (contra a violencia de xénero), 8M (día da muller)
- Outras actividades: exposicións, murais, semanas culturais, concursos, obradoiros, conferencias, etc.

5.2.3.- Participación en grupos de traballo e redes colaborativas

- O centro participa en grupos de traballo, proxectos...
- Colabora con asociaciónes e entidades externas.

6.- OBXECTIVOS**Obxectivo 1**

Establecer condicións para implementenar un Plan de centro coeducativo e un currículo sen sesgos de xénero.

MEDIDA	ACTUACIÓN	INDICADORES
Integrar e contemplar de modo transversal a perspectiva de xénero no plan de centro e nos proxectos que o integran	-Elaboración do plan de igualdade de xénero que recolle as actuacións do centro en materia de Igualdade e que estará dentro do plan de centro. -Nomeamento dunha persoa encargada de coordinar dito plan	Auto-avaliación , por parte do centro, do desenvolvemento dos obxectivos e da eficacia das actuacións contempladas no plan de igualdade.

Obxectivo 2

Realizar accións de sensibilización, formación e implicación da comunidade educativa en materia de igualdade de xénero, coeducación e prevención da violencia de xénero.

MEDIDA	ACTUACIÓN	INDICADORES
Impulsar e favorecer a práctica escolar inclusiva e equitativa , mediante a utilización dunha linguaxe non	-O Equipo Directivo Establece as actuacións e directrices para asegurar a utilización dunha linguaxe	Valoración do uso e presenza dunha linguaxe inclusiva tanto na linguaxe oral como escrita do centro

sexista nas súas expresións visuais , orais , escritas e en entornos dixitais.	non sexista no centro	
--	-----------------------	--

Obxectivo 3

Promover actuacións de sensibilización e prevención da violencia de xénero para contribuir a súa erradicación, asegurando unha intervención adecuada ante posibles casos de violencia de xénero no ámbito educativo.

MEDIDA	ACTUACIÓN	INDICADORES
Promover actuacións encaminadas á sensibilización, visualización e prevención da violencia de xénero	Dentro da acción tutorial dos diferentes niveis educativos , se contemplarán actuacións específicas de educación en valores non sexistas , de construción de roles de xénero, educación afectivo-sexual tendo en conta as distintas orientacións sexuais recoñecidas , autonomía persoal , construción do auto-concepto e elaboración dun proxecto de vida sen sesgos de xénero , educación emocional , adecuada xestión dos conflitos e prevención da violencia de xénero.	Actuacións relativas a sensibilización, visibilización e prevención da violencia de xénero desenvolvidas no ámbito da acción tutorial

Obxectivo 4

Fomentar a integración da perspectiva de xénero no funcionamento do colexio

MEDIDA	ACTUACIÓN	INDICADORES
Promover e fomentar a autoavaliación dos centros docentes	Inclusión de indicadores de xénero para a avaliación e a elaboración dos informes anuais de autoavaliación	Inclusión de indicadores de xénero nos informes anuais de autoavaliación en relación coa implementación e seguimento do Plan de igualdade de xénero

7.- CONTIDOS PARA DESENVOLVER DURANTE ESTE CURSOESCOLAR

- Sensibilización á comunidade escolar acerca da importancia de traballar a igualdade no colexio para conseguir unha convivencia pacífica.
- Concienciación ao alumnado das ventaxas da igualdade para previr as desigualdades, comportamentos xenófobos e racistas e condutas violentas que se dan na nosa sociedade.
- Mantemento dun clima agradable para a convivencia, tomando como punto de partida a igualdade.
- Adquisición de habilidades para a resolución pacífica dos conflitos.
- Afrontar unha linguaxe coeducativa, eliminando termos sexistas no seu uso.
- Coñecemento da inxustiza que sufriron historicamente as mulleres.
- Identificación e denuncia de comportamentos de violencia de xénero.
- Solidarización con aqueles colectivos que sufren discriminación.
- Traballar a través das distintas actividades do currículo, a importancia da igualdade entre o home e a muller.

- Promover, dende as primeiras idades, a necesidade de compartir as actividades que realizamos no fogar entre todos e todas as persoas que conviven no mesmo.
- Potenciar no alumnado o concepto de coeducación e de igualdade mediante a transmisión de valores sociais como a tolerancia, o respecto, a igualdade, a xustiza, a cooperación,...
- Melloramento das relacións persoais entre o alumnado, disminuindo os conflitos e o sexismo nas situacións de xogo.
- Potenciación da colaboración entre familia e escola para sensibilizar ao alumnado e a pais e nais da importancia da igualdade de xénero.

8.- METODOLOXÍA

A intervención no marco educativo estará marcada polos catro principios fundamentais de actuación recollidos no Plan de Igualdade:

Visibilidade: O Plan de Igualdade entre homes e mulleres debe estar presente nos diferentes ámbitos da escola (familia, profesorado e alumnado) a través da linguaxe escrita e oral nos diferentes soportes de información utilizados. Trátase de poñer en valor e dar a coñecer o traballo das mulleres na historia e na influencia de estas ou da súa ausencia nos modelos sociais. Hai que loitar contra a inxustiza, a desigualdade e os privilexios nunha sociedade democrática axudando a visibilizar que nenos e nenas aínda reciben unha socialización diferenciada en razón do seu sexo que lles impide o seu pleno desenvolvemento, limita as súas capacidades e repercute na xeración de pensamentos, actitudes e hábitos diferentes que van condicionar o seu desenvolvemento persoal a nivel social, educativo e profesional.

Transversalidade: O enfoque transversal supón a inclusión da perspectiva de xénero na elaboración, desenvolvemento e seguimento de todas as actuacións do centro. Por elo, traballarase de forma coordinada entre as diferentes áreas e ámbitos escolares. En cada ciclo se revisarán libros e materiais didácticos por si houbera que modificalos. Por último, será todo o Claustro o que aprobe e desenvolva cada unha das actuacións contempladas no Plan de Igualdade.

Inclusión: As medidas e actuacións diríxense ao conxunto da comunidade educativa, é competencia do profesorado, alumnado e das súas familias participar e colaborar no desenvolvemento dos obxectivos plantexados no Plan de Igualdade. Sí á diferenza, pois a diversidade enriquece as relacións; mentres que a desigualdade e a discriminación, as empobrece e problematiza. Conciliar intereses e crear relacións de xénero máis igualitarias, fan da inclusión un dos principios fundamentais do Plan.

Paridade: A paridade constitúe un dereito e un principio fundamental, necesario para o logro de maiores cotas de xustiza e liberdade no exercicio de dereitos equitativos. A paridade real exige, por unha parte, a participación equilibrada das mulleres e dos homes na toma de decisión pública e

política, e, por outra, no ámbito familiar e no privado, a corresponsabilidade dos homes e das mulleres nas tarefas de crianza e coidado dacordo cun reparto e disfrute equitativos. A presenza paritaria de mulleres e homes en diferentes ámbitos e categorías profesionais ou en postos de liderazgo e de toma de decisións, debe responder a criterios de capacidade e formación equiparables e gozar de similar consideración.

Educar por e para Igualdade non significa realizar dous ou tres actividades no curso escolar para poder plasmalo no Plan de Centro. Tampouco consideramos xustificada a nosa actuación con so celebrar os días claves relacionados coa coeducación, a igualdade ou a non violencia, senon que entendemos que a igualdade é un traballo de todos e todas e nos incumbe a todos e a todas. Así pois, o enfoque metodolóxico deste Plan de Igualdade debería ser en todo momento globalizador, traballando en todo momento pola igualdade e o rexeitamento contra a discriminación por cuestión de sexos.

Traballaremos actividades prácticas, colaborativas, lúdicas, activas e participativas, onde a aprendizaxe que os nenos e nenas adquiran sexa significativo. Traballaremos partindo das propias experiencias do alumnado, do entorno máis inmediato que os rodea, o fogar. Para elo imos a favorecer a comunicación familia-escola e realizaremos actividades que se basen na experiencia familiar, na convivencia que elo supón; para así poder trasladalo á vida en sociedade. Os titores e titoras, ademáis de coordinarse entre ambos para intercambiar impresións, suxerencias e propostas, terían que impulsar e motivar aos alumnos e alumnas, manter un clima de harmonía e boas relacións, orientar, instruír, facilitar a toma de decisións e establecer criterios definidos de comportamentos e pautas de traballo. Tampouco podemos olvidar que a coordinación coas familias é primordial para que estas participen na nosa tarefa educativa.

9.- RECURSOS PERSOAIS E MATERIAIS.

Para lograr os obxectivos propostos utilizaranse todos os materiais dispoñibles no Centro, así como aqueles que nos poidan ser brindados dende outras institucións. Destacar como recurso máis importante, o humano. Dende o profesorado, as familias e o alumnado, ata o persoal das entidades colaboradoras, como parte integrante e potenciadora deste Plan. En relación cos recursos materiais, contamos no centro cun amplo abano de recursos tecnolóxicos, posto que cada clase dispón dunha pizarra dixital e un ordenador, ademáis das tables do alumnado nos cursos e-dixgal. Intentarase traballar cunha metodoloxía lúdica e interactiva que fomente a motivación, o interese e a participación do alumnado, usando para elo videos, cancións e xogos relacionados coas distintas efemérides. Farase uso tamén de elementos máis tradicionais como murais e debuxos elaborados polo propio alumnado. Tamén se elaborarán textos e manifestos que aboguen pola Igualdade entre sexos. Todos os traballos realizados polo alumnado difundiranse a través de distintos medios, dependendo da actividade realizada.

10.- ACTIVIDADES NO CENTRO.

Actuacións concretas para integrar a perspectiva de xénero no plan de centro dacordo cos obxectivos establecidos.

No Proxecto Educativo.

- Revisar o PEC para eliminar de el calquera linguaxe sexista que poida existir.
- Detectar e corrixir calquier uso de linguaxe sexista en documentos do centro, así como na cartelería, recursos e materiais didácticos.
- Revisar e comprobar que os documentos do Proyecto Educativo contemplan obxectivos destinados ao desenvolvemento da Igualdad entre homes e mulleres.
- Colaborar na elaboración do Plan de Acción Titorial para así incluír obxectivos que incidan na eliminación de estereotipos sexistas na nosa sociedade e que axuden a educar alumnos e alumnas autónomos e críticos.
- Facer cumprir o principio de paridade nos agrupamentos das clases.
- Incluír nas programacións didácticas a Igualdade na aula.
- Incluír na Formación do Profesorado algún curso relacionado coa Igualdade.
- Colaborar co Concello nas actividades relacionadas coa Igualdade.

No Plan de Convivencia os alumnos e as alumnas traballarán no exercicio da tolerancia e da liberdade dentro dos principios democráticos de convivencia e prevención de conflitos, xunto coa resolución pacífica dos mesmos.

- Dentro do Plan de Orientación e Acción Titorial formaremos aos alumnos e as alumnas no respecto dos dereitos fundamentais e na igualdade efectiva de oportunidades entre homes e mulleres.

- Nas Normas de Organización e Funcionamento .

- Potenciarase a participación equilibrada nos xogos de nenos e nenas, fomentando os grupos mixtos e o desenvolvemento tanto de xogos motrices e deportivos como de outros máis tranquilos.
- Vixiarase en que os espazos sexan ocupados de forma equitativa (tanto no patio como nas clases), sen acaparamento por parte de ningún sexo.
- Buscarase o equilibrio e a proporción de homes e mulleres no reparto de cargos, responsabilidades e tarefas por parte do profesorado, se ben hai que ter en conta que o claustro está constituído na súa maioría por mulleres .

As actividades propostas dentro das efemérides para realizar no centro son as seguintes:

25 de Novembro – día da non violencia

- Elaboración de materiais e exposición en taboleiros, talleres, visionado de películas e documentais
- *Actividades y recursos sobre paz, resolución de conflictos y no-violencia.*
- Participación charlas e coloquios a través do Plan Director
- Realización murais
- Juegos cooperativos

8 de Marzo-día da muller traballadora

- Exposición taboleiros, talleres, visionado películas e documentais
- Participación charlas e coloquios a través do Plan Director
- Realización murais
- Juegos cooperativos

11.- AVALIACIÓN

Para conseguir os mellores resultados co desenvolvemento do Plan de Traballo, se vai a levar a cabo unha avaliación continua que nos permitirá observar se os obxectivos plantexados están sendo os adecuados e se as actividades propostas son as correctas para lograr os obxectivos plantexados e así poder realizar as modificacións oportunas. Valorarase o grao de implicación de cada un dos membros que compoñen a nosa Comunidade Educativa, así como a coordinación entre eles e o grao de aceptación das distintas propostas. Esta avaliación continua complementarase cunha avaliación final onde se valoren os resultados obtidos, as posibles melloras, erros cometidos, necesidades e grao de satisfacción coa experiencia. Para todo elo, emplearanse, entre outros, os seguintes métodos de avaliación:

- Revisión dos obxectivos e actividades plantexadas.
- Avaliación das actividades propostas.
- Reunión de seguimento cos titores e titoras.
- Memoria do Proxecto.

Unha vez realizada a avaliación e a memoria do presente Plan, indicaranse as propostas de mellora cara o próximo curso.